

Overdenking over Efeziërs 2: 1-10

“Genade zo oneindig groot!”

1^e lied: Dank U voor deze nieuwe morgen - Lied 168 (ELB)

- 1 Dank U voor deze nieuwe morgen, / dank U voor deze nieuwe dag.
Dank U dat ik met al mijn zorgen / bij U komen mag.
- 2 Dank U voor alle goede vrienden, / dank U, o God, voor al wat leeft.
Dank U voor wat ik niet verdiende: / dat U mij vergeeft.
- 4 Dank U voor hen die mij omringen, / dank U voor wat mij toebehoort.
Dank U voor alle kleine dingen, / ieder vriend'lijk woord.
- 5 Dank U, dat U hebt willen spreken, / dank U, U hoort een ieders taal.
Dank U, dat U uw Woord wilt geven / aan ons allemaal.
- 6 Dank U, uw liefde kent geen grenzen, / dank U, dat ik dit zeggen kan.
Dank U, o God, ik wil U danken, / dat ik danken kan.

Bijbel: Efeziërs 2: 1-10 (NBV21)

Genade als geschenk

¹ U was dood door de misstappen en zonden ² waarmee u voorheen de weg ging van de god van deze wereld, de heerser over de machten in de lucht, de geest die nu werkzaam is in hen die God ongehoorzaam zijn.

³ Eens leefden wij allen net als zij: wij volgden onze wereldse begeerten en alle aardse verlangens die in ons opkwamen en stonden van nature bloot aan Gods toorn, net als ieder ander.

⁴ Maar omdat God zo barmhartig is en de liefde die Hij voor ons heeft opgevat zo groot, ⁵ heeft Hij ons, terwijl wij allen dood waren door onze zonden, samen met Christus levend gemaakt. **Door genade bent u gered!**

⁶ Hij heeft ons samen met Hem tot leven gewekt en ons een plaats gegeven in de hemelsferen, in Christus Jezus. ⁷ Zo zal Hij, in de eeuwen die komen, laten zien hoe overweldigend rijk zijn **genade** is, hoe goed Hij voor ons is in Christus Jezus.

⁸ **Door die genade bent u nu immers gered, doordat u gelooft. Deze redding dankt u niet aan uzelf; ze is een geschenk van God** ⁹ en geen gevolg van uw daden. Niemand kan zich er dus op laten voorstaan.

¹⁰ Want Hij is het die ons gemaakt heeft tot wat wij nu zijn: in Christus Jezus geschapen om de weg te gaan van de goede daden die God heeft voorbereid.

Overdenking: “Genade zo oneindig groot”

Toen ik dit Bijbelgedeelte uitzocht, moest ik terugdenken aan een gesprek met een inmiddels overleden bewoner. Geloven was voor haar lange tijd iets van de buitenkant geweest. Ze was gedoopt, bezocht kerk en catechisatie. Thuis sprak je er niet over, werd er in stilte gebeden. Geloof leek iets van gewoontes en tradities.

Genade, vergeving – dat waren voor haar bekende woorden, maar wat ’t inhield.... Pas later, via andere mensen, ging dat meer voor haar leven en veranderde ze ook. **Genade werd een ervaring die God gaf** als een persoonlijk doorleefde werkelijkheid. Niet als iets maakbaars of haalbaars voor mensen, maar als een geschenk van God. Ze zei: “God brak door in mijn leven, toen ik leerde inzien: niet ik moet God gunstig stemmen, niet ik kan Hem behagen. Alleen Gods genade maakt dat ik ben gered door Jezus, om niet.” Haar lievelingslied was de vertaling van ‘Amazing grace’:

*‘Genade zo oneindig groot, / dat ik die ’t niet verdien,
het leven vond, want ik was dood / en blind, maar nu kan ‘k zien.’*

Is dat ook niet wat Paulus zegt in **Efeziërs 2**? Hij begint trouwens wel kras en stellig: ‘U was **dood** door al uw misstappen en zonden’. De Efeziërs leefden en ademden wel, maar hun leven was doelloos, doodlopend. God gehoorzaamden ze niet. (v. 1-2)

Er is nog iets dat opvalt. Paulus zegt met nadruk: ‘**U** was dood’. In Efeze was veel gericht op Artemis, de godin van de vruchtbaarheid. In een grote tempel brachten bezoekers offers aan haar. Dat ging met veel seksuele uitpattingen gepaard. Maar wat zegt Paulus dan: ‘Eens leefden **wij** net als **zij**: **wij** volgden onze wereldse begeerten’. (v. 3a) Als gelovige Jood zet hij zich niet af tégen hen, maar plaatst zich náást die ex-heidense Efeziërs: ‘**Wij** leefden eens net als **zij**: **wij** waren zelfzuchtig, **wij** stonden bloot aan Gods toorn.’ (v. 3b) Had hij niet Gods kerk vervolgd?

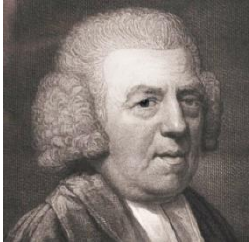
Het moment dat God hem greep en verblindde bij Damascus, was een genadige ingreep van God. Die genade werkte ook steeds dieper door in zijn leven. Die liefde dreef hem om overal dat

Genade komt van een woord dat gratie betekent: je krijgt iets gratis, als onverdiende goedheid van God, ‘om niet’ (Romeinen 3:24).

geweldige nieuws te brengen. En door genade kwam het ook bij ons, voor u en mij. Ook wij zijn met geloof groot geworden. Ook wij maakten misstappen in ons leven, waren ‘dood. Ook wij mogen dan delen in Paulus’ verwondering: ‘Maar omdat God zo barmhartig is en zijn liefde voor ons zo groot, heeft Hij ons met Christus weer levend gemaakt. Door genade zijn wij gered; niet door onze daden.’ (v. 4-5,8)

Genade is een Bijbels **kernwoord**, dat ook vandaag ons leven vreugde mag geven. Ook, ja, *juist* als wij onze tekortkomingen voelen en beseffen en ons afvragen: heb ik wel goed genoeg geleefd? Was het soms niet lauw? Mijn zonden dan? Dan is de bevrijdende boodschap ook nu: **dat God ons redt, is niet om onze daden**. Maar is **enkel en alleen door Góds reddende daden** in Christus, uit genade.

We roemen in Hem, en niet in onszelf. We erkennen, dat wij in onszelf *dood* zijn. Maar dat wij zijn gaan geloven, is omdat God ons mét Christus tot *léven* brengt! Nu mogen wij –Gods eigen scheppingswerk! – ‘*wandelen in de goede daden, die God heeft voorbereid*’. (v. 10, NBG51) Genade is *passief* in hoe wij het ontvangen, ja; maar genade maakt ook *actief* tot het goede, door de Geest. Ook als u al oud bent!

Over die genade schreef **John Newton** (1725-1807) dat mooie lied ‘*Amazing Grace*’, dat wij kennen als ‘*Genade zo oneindig rijk*’. 200 jaar geleden, in 1725, werd hij geboren in Londen. Toen hij elf jaar was, stierf zijn moeder. Een onbezorgde jeugd was er niet meer bij. Zijn vader was scheepskapitein en nam hem aan boord.

John maakte daar als kind veel mee: stormen, verdrinking, angst en mishandeling. Hij bracht een tijd door op een oorlogsschip door en zag veel slechts (‘allemaal misstappen en wereldse begeerten’). Met 23 jaar werd hij kapitein op een schip, dat slaven van Afrika naar Amerika vervoerde en daar met veel winst verkocht.

Dat Newton toch niet totaal verruwde, komt mede doordat hij al jong ging houden van een meisje met wie hij later trouwde. Maar ook de weinige jaren van de godsdienstige opvoeding van z’n gelovige moeder hadden vrucht gedragen. Met 25 jaar las hij het boek *De navolging van Christus* van Thomas á Kempis. Er gebeurde een wonder: John kwam tot geloof; zijn leven veranderde totaal. Zijn bekering was een ommekeer door genade, “want Jezus woonde in mijn hart”.

Die genade bracht een proces van verandering op gang. Niet direct stopte hij met de slavenhandel. Maar rond z’n 30^e zag hij in, dat z’n werk tegen Gods bedoelingen met mensen inging. **Van kapitein werd hij predikant** in diverse plaatsen. In Londen had zijn prediking veel invloed op mensen, o.a. op William Wilberforce. Die spande zich in het parlement in om de slavenhandel te verbieden. Dat gebeurde in 1807, het jaar ook dat Newton stierf, 82 jaar oud en inmiddels ook blind.

John Newton maakte meerdere liederen. Maar de bekendste is *Amazing grace*. Het is overall bekend en geliefd geworden. Geen wonder, want het zingt van de vreugde van Gods overstelpende goedheid, die ons, zondaars, is gegeven. Zult u dat vasthouden, tegen uw twijfels en vragen in? Zing ervan, leef eruit, elke dag die God u geeft! ***Door genade bent u gered. Het is Gods geschenk.*** Op latere leeftijd kreeg Newton geheugenproblemen. Hij verviel vaak in herhaling. Maar hij merkte telkens weer op: “Twee dingen kan ik nooit vergeten: ik ben een groot zondaar en Jezus Christus is een grote Zaligmaker.”

We vergeten misschien ook veel, maar wat jong gezaaid is kan lang tot zegen zijn. Gods genade mag ons blijven verwonderen als het mooiste cadeau ooit. Genade zet ons ook aan tot goede werken én doet ons uitzien naar de toekomst. Daar mogen we stralen als de zon; dan prijs ik God “*dat ik genade vond.*”
Amen

2e lied: Genade, zo oneindig groot - Lied 203 (ELB = Opwekking 428)

- 1 Genade, zo oneindig groot,
 dat ik, die 't niet verdien
 het leven vond, want ik was dood
 en blind, maar nu kan 'k zien.
- 2 Genade die mij heeft geleerd / te vrezen voor het kwaad.
 Maar ook - als ik mij tot Hem keer / dat God mij nooit verlaat.
- 3 Want Jezus droeg mijn zondelast / en tranen aan het kruis.
 Hij houdt mij door genade vast / en brengt mij veilig thuis.
- 4 Als ik daar in zijn heerlijkheid / mag stralen als de zon,
 dan prijs ik Hem in eeuwigheid / dat ik genade vond.

Gedicht van Anne Lies de Mossel-Kievit (Facebook: Anne Lies, Christelijke gedichten;
Instagram: @dichterbijdedag)

